

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”

APROB

Negrean Mariana, directoare
CEMF „Raisa Pacalo”

„17” mai 2023

CURRICULUMUL STAGIULUI DE PRACTICĂ

P.03.O.003 STAGIUL PRACTIC DE SPECIALITATE NR. II

Specialitatea **91610. Farmacie**

Calificarea **Asistent farmacist**

Aprobat:

La ședința Consiliului metodic științific din 16 mai 2023,

COBÎLEANSCHI Svetlana, directoare adjunctă pentru activitatea educațională, didactică și metodică [Signature].

La ședința Catedrei Discipline farmaceutice din 03 aprilie 2023,

BARNACIUC Violeta, șefa catedrei Discipline farmaceutice [Signature].

Coordonat cu:

Cabinetul Instructiv-Metodic Republican al Ministerului Sănătății,

SAVCA Diana, șefa Cabinetului Instructiv-Metodic Republican al Ministerului Sănătății [Signature], „17” mai 2023.

Autori:

CRÎȚCHI Tatiana, directoare adjunctă pentru instruirea practică, grad managerial doi, profesoară la Discipline igienice, grad didactic superior, coordonator grup de lucru

BARNACIUC Violeta, șefa catedrei Discipline farmaceutice, grad didactic unu

RENCHICI Iana, profesoară la disciplina Tehnologia farmaceutică extemporală

Recenzenți:

SOLONARI Rodica, dr. șt. farm., șefă secție Forme magistrale, Centrul Farmaceutic Universitar „Vasile Procopișin”, USMF „Nicolae Testemițanu”, [Signature], „07” 04 2023.

CAZACU Diana, directoare Departament de Producție, farmacistă categorie superioară, farmacistă diriginte „Eurofarmaco”, [Signature], „04” 2023.

CUPRINS

I.	Preliminarii	4
II.	Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională	5
III.	Competențe profesionale specifice stagiului de practică	6
IV.	Administrarea stagiului de practică	6
V.	Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică	6
VI.	Sugestii metodologice	8
VII.	Sugestii de evaluare a stagiului de practică	10
VIII.	Cerințe față de locurile de practică	12
IX.	Resursele didactice recomandate elevilor	14
X.	Anexe	15

I. PRELIMINARII

Instruirea practică reprezintă o componentă esențială a educației și formării profesionale într-o varietate de domenii, asigurând o tranziție eficientă de la învățarea teoretică la aplicarea practică și implică dobândirea abilităților, competențelor și experienței practice într-un mediu real de activitate sau într-un context practic specific.

Actualizarea curriculumului stagiului de practică a implicat procesul de revizuire și adaptare a conținuturilor în scopul reflectării schimbărilor și evoluțiilor din domeniu, proces esențial pentru menținerea relevanței și eficacității programelor educaționale.

Procesul de instruire practică în Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo” se organizează în corespundere cu documentele legislative și normative în vigoare, prin coordonarea și racordarea la cerințele europene, care promovează calitatea pregătirii cadrelor farmaceutice cu studii postsecundare.

1. Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova, 2021, Hotărârea Guvernului Nr. 208 din 30.09.2021; în: Monitorul Oficial, 2021, nr. 239-248, art. 463.

2. Standardul calificării la specialitatea Farmacie, calificarea Asistent farmacist, Decizia Consiliului Național pentru Calificări Nr.1 din 10.12.2018.

3. Profilul ocupațional la programul de formare profesională 91610 Farmacie, calificarea Asistent farmacist, validat prin Ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM Nr. 964 din 17.08.2018

4. Planul de învățământ la Specialitatea Farmacie 91610, calificarea Asistent farmacist, aprobat de MS RM și MEC RM, 2022.

5. Regulamentul privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, Ordinul Ministrului Educației nr. 1086 din 29 decembrie 2016.

Stagiul practic de specialitate nr. II – *Tehnologia farmaceutică extemporală* reprezintă o parte integrantă și obligatorie a procesului educațional, care se realizează cu scopul de a dezvolta competențe profesionale specifice necesare viitorului asistent farmacist. Pregătirea viitorilor asistenți farmaciști în cadrul *Stagiului practic de specialitate nr. II* constă în integrarea cunoștințelor teoretice, dezvoltarea abilităților practice în scopul formării competențelor profesionale specifice la elevii anului doi de studiu.

Pe parcursul *Stagiului practic de specialitate nr. II* elevii aplică cunoștințelor din cadrul orelor teoretice și practice în producerea și pregătirea medicamentelor extemporale sub formă de pulberi, soluții, suspensii sau alte forme farmaceutice, adaptate nevoilor individuale ale pacienților.

Elementele obligatorii ale acestui stagiu practic includ:

Pregătirea medicamentelor extemporale: elevii vor învăța să pregătească forme medicamentoase extemporale, urmând prescripțiile medicale și ghidurile farmaceutice corespunzătoare. Acest proces implică selectarea și măsurarea ingredientelor active și auxiliare, combinarea lor în proporții corecte și pregătirea medicamentului în forma solicitată.

Utilizarea echipamentelor farmaceutice: stagiul practic include utilizarea echipamentelor și instrumentelor farmaceutice necesare preparării medicamentelor extemporale.

Documentarea și înregistrarea: o parte importantă a stagiului constă în înregistrarea corectă a tuturor etapelor, în scopul menținerii evidenței și gestiunii medicamentelor extemporale produse.

Activitățile propuse elevilor în cadrul *Stagiului practic de specialitate nr. II* sunt realizate prin supravegherea și coordonarea de către farmaciști și asistenți farmaciști, cu respectarea regulamentelor și standardelor farmaceutice, și de siguranță pentru a asigura eficacitatea medicamentelor produse.

II. MOTIVAȚIA, UTILITATEA STAGIULUI DE PRACTICĂ PENTRU DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ

Instruirea practică, fiind o parte obligatorie a programului de formare profesională inițială, reprezintă elementul distinctiv în formarea aplicativă a specialiștilor din domeniul farmaceutic cu studii postsecundare, axându-se pe implementarea Politicii Naționale de Sănătate, Legislația farmaceutică în vigoare, Ghidurilor și Programelor Naționale.

În actualizarea curriculumului *Stagiului practic de specialitate nr. II* s-a ținut cont de aspectele teoretice, practice și regulamentele relevante în evoluțiile sociale, tehnologice și legale din domeniul farmaceutic.

Stagiul practic de specialitate nr. II vizează consolidarea competențelor de preparare, control al calității, condiționare și păstrare a formelor farmaceutice extemporale, pregătirea pentru eliberare.

Stagiul practic de specialitate nr. II se desfășoară în farmaciile cu secții de producere sub responsabilitatea profesorilor metodiști din cadrul instituției, în cooperare și asistență din partea farmaciștilor calificați. Este o instruire coordonată și trebuie să aibă ca obiectiv toate aspectele de activitate ale asistentului farmacist în materia pregătirii formelor medicamentoase extemporale prin prisma diferențierii substanțelor active, excipienți și adjuvanți, utilizării adecvate a veselei și echipamentelor specifice etapelor de preparare și condiționare, etichetării și documentării, păstrării în baza proprietăților fizico-chimice.

În cadrul *Stagiului practic de specialitate nr. II* viitorul asistent farmacist are posibilitatea să aplice cunoștințele teoretice și abilitățile dezvoltate în cadrul orelor de Tehnologie farmaceutică extemporală I și să câștige experiență practică într-un mediu real de activitate într-o farmacie cu secție de producere.

Realizarea acestui stagiu va contribui la:

Dezvoltarea experienței practice: stagiul practic oferă oportunitatea viitorului asistent farmacist de a aplica cunoștințele teoretice într-un mediu real de activitate, favorizând dezvoltarea abilităților practice necesare.

Dezvoltarea abilităților de comunicare: viitorul asistent farmacist va avea posibilitatea să interacționeze cu pacienții și clienții, ceea ce va contribui la dezvoltarea abilităților de comunicare, precum și la abilitățile de consiliere și ascultare activă.

Respectarea cerințelor legale și etice: stagiul practic oferă oportunitatea de a studia și de a aplica regulamentele și etica profesională din domeniul farmaceutic, inclusiv respectarea confidențialității pacienților și a legilor privind distribuția medicamentelor.

În societățile moderne, există o tendință crescândă către medicina personalizată. Pacienții solicită tratamente adaptate nevoilor și caracteristicilor individuale. Acest fapt impune necesitatea pregătirii formelor farmaceutice extemporale pentru a satisface cerințele unice ale pacienților.

Prepararea formelor farmaceutice extemporale reprezintă un aspect esențial al domeniului farmaceutic și are o importanță semnificativă în furnizarea de medicamente adaptate exigențelor pacienților.

Stagiul practic de specialitate nr. II, este organizat în semestrul III, pe parcursul a 2 săptămâni, precede examenele de promovare și se desfășoară în farmaciile cu secții de forme farmaceutice extemporale. Persoanele responsabile de coordonarea stagiului de practică supraveghează și monitorizează activitatea elevilor în scopul asigurării calității și siguranței activităților realizate. Evaluarea deprinderilor practice este efectuată de farmaciști, asistenți farmaciști în baza Regulamentelor, Actelor legislative și normative în vigoare, Farmacopeei de referință și Protocoalelor/algoritmilor deprinderilor practice, ediția II, Chișinău, 2017.

Realizarea *Stagiului practic de specialitate nr. II* este esențială pentru pregătirea asistentului farmacist și contribuie la dezvoltarea cunoștințelor, abilităților și experienței necesare pentru a avea o carieră de succes în domeniul farmaceutic.

III. COMPETENȚE PROFESIONALE SPECIFICE STAGIULUI DE PRACTICĂ

CPS1. Prepararea, controlul calității, condiționarea și păstrarea formelor farmaceutice solide.

CPS2. Prepararea, controlul calității, condiționarea și păstrarea formelor farmaceutice lichide.

CPS3. Comunicarea eficientă în diferite situații socio-profesionale.

IV. ADMINISTRAREA STAGIULUI DE PRACTICĂ

<i>Codul stagiului de practică</i>	Denumirea stagiului de practică	Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
P.03.O.003	<i>Stagiul practic de specialitate nr. II</i>	III	2	60	decembrie	Portofoliul	2

V. DESCRIEREA PROCESULUI DE DESFĂȘURARE A STAGIULUI DE PRACTICĂ

Activități/sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare
<i>UC1.</i> Inițierea elevilor cu cerințele față de realizarea stagiului de practică, documentația și regulile tehnicii securității muncii.	Agenda formării profesionale	Prezentarea agendei de formare profesională	6 ore
<i>UC2.</i> Studiul documentelor analitice de normare.	Lista de ordine, legi, hotărâri de guvern, monografii	Prezentarea anexelor	
<i>UC3.</i> Familiarizarea cu măsurile regimului sanitar igienic.	Registre completate din sala de receptură, boxa sterilă, spălătorie și depozit	Prezentarea listei de documente, (regulamente, ordine, registre)	6 ore
<i>UC4.</i> Aplicarea cerințelor de păstrare și evidență a substanțelor medicamentoase în sala de receptură și depozit.	Registre completate de recepționare a substanțelor medicamentoase	Prezentarea listei de documente, (regulamente, ordine, registre)	
<i>UC5.</i> Familiarizarea cu receptura magistrală.	Rețetele din secțiile de producere a formelor magistrale	Prezentarea rețetelor magistrale	6 ore

UC6. Prepararea formelor medicamentoase solide.	Forme medicamentoase solide preparate conform rețetelor	Evaluarea respectării algoritmului de preparare a formelor medicamentoase solide	6 ore
UC7. Prepararea formelor medicamentoase lichide.	Forme medicamentoase lichide preparate conform rețetelor	Evaluarea respectării algoritmului de preparare a formelor medicamentoase lichide	6 ore
UC8. Prepararea formelor medicamentoase lichide apoase.	Forme medicamentoase lichide apoase preparate conform rețetelor	Evaluarea respectării algoritmului de preparare a formelor medicamentoase lichide apoase	
UC9. Prepararea formelor medicamentoase lichide neapoase.	Forme medicamentoase lichide neapoase preparate conform rețetelor	Evaluarea respectării algoritmului de preparare a formelor medicamentoase lichide neapoase	6 ore
UC10. Prepararea formelor medicamentoase lichide prin diluarea alcoolului.	Forme medicamentoase lichide preparate prin diluarea alcoolului conform rețetelor	Evaluarea respectării algoritmului de preparare a formelor medicamentoase lichide preparate prin diluarea alcoolului	
UC11. Prepararea soluțiilor farmaceutice standard.	Soluții farmaceutice standard preparate conform rețetelor	Evaluarea respectării algoritmului de preparare a soluțiilor farmaceutice standard	6 ore
UC12. Prepararea soluțiilor concentrate pentru sistemul de biuret.	Soluții concentrate pentru sistemul de biuret preparate conform rețetelor.	Evaluarea respectării algoritmului de preparare a soluțiilor concentrate pentru sistemul de biuret.	
UC13. Prepararea mixturilor.	Mixturi preparate conform rețetelor.	Evaluarea respectării algoritmului de preparare a mixturilor	
UC14. Prepararea soluțiilor cu substanțe macromoleculare.	Soluții cu substanțe macromoleculare preparate conform rețetelor.	Evaluarea respectării algoritmului de preparare a soluțiilor cu substanțe macromoleculare	6 ore
UC15. Prepararea soluțiilor coloidale.	Soluții coloidale preparate conform rețetelor.	Evaluarea respectării algoritmului de preparare a soluțiilor coloidale.	
UC16. Prepararea suspensiilor farmaceutice.	Suspensii farmaceutice preparate conform rețetelor	Evaluarea respectării algoritmului de preparare a suspensiilor farmaceutice.	

UC17. Prepararea emulsiilor farmaceutice.	Emulsii farmaceutice preparate conform rețetelor	Evaluarea respectării algoritmului de preparare a emulsiilor farmaceutice.	6 ore
UC18. Gestionarea deșeurilor rezultate din etapele procesului de preparare a formelor medicamentoase.	Lista ordinelor în vigoare	Evaluarea respectării respectării ordinelor în vigoare	
UC19. Familiarizarea cu registrele preparării formelor farmaceutice magistrale.	Registrele preparării formelor farmaceutice magistrale complete	Evaluarea registrelor preparării formelor farmaceutice magistrale	
UC20. Reflectarea rezultatelor stagiului de practică în actele de totalizare.	Portofoliul stagiului de practică Agenda formării profesionale Raportul stagiului de practică Referința elevului	Prezentarea publică a portofoliului Susținerea raportului stagiului de practică	6 ore

VI. SUGESTII METODOLOGICE

Demersul didactic pe parcursul stagiului de practică se axează pe elev, poziția acestuia fiind activ-participativă. Elevul realizează sarcinile conform obiectivelor în vederea formării competențelor profesionale specifice, asumându-și angajamentul pentru dezvoltarea sa profesională, manifestând responsabilitate și gândire critică. Realizarea eficientă a obiectivelor instruirii practice, asigură formarea competențelor profesionale specifice unității de curs *Tehnologia farmaceutică extemporală I*.

Delegarea elevilor la *Stagiul practic de specialitate nr. II* este anticipată de informarea elevilor cu privire la tipul, locul realizării stagiului de practică, normele și cerințele securității și sănătății în muncă, precum și alte aspecte organizatorice. Elevilor li se oferă foaia de delegare în care este indicat ordinul de repartizare la stagiul de practică.

Pe parcursul realizării *Stagiului practic de specialitate nr. II* toate activitățile elevilor sunt supravegheate de către profesorul metodist și farmaciști, asistenți farmaciști, mentor din partea farmaciei cu secție de producere.

Managementul activității profesorului metodist/mentorului este asigurată de o gamă de documente reglementative și de evaluare, care sunt perfectate și gestionate în termenii stabiliți. Nomenclatorul de acte pentru profesorul metodist include:

1. Obligațiunile profesorului metodist/mentorului în cadrul stagiului practic.
2. Raportul de autoevaluare a activității profesorului metodist privind efectuarea stagiului practic.
3. Registrul de evidență a frecvenței și reușitei elevilor pentru anul de învățământ, propus de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.

Pe parcursul realizării *Stagiului practic de specialitate nr. II*, elevii completează portofoliul stagiului de practică, conform *Nomenclatorului de acte (Anexa nr.1)*. Activitățile de perfectare/completare a documentației recomandate stimulează la elevi abilitățile specifice de lucru cu documentația de referință, dezvoltă responsabilitatea elevilor, asigură posibilitatea de evaluare finală a stagiului de practică.

Nomenclatorul de acte pentru *Stagiul practic de specialitate nr. II* include următoarele documente:

1. Extras din ordinele cu privire la activitatea farmaceutică.
2. Codul deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.192 din 24 martie 2017.
3. Referința elevului.
4. Raport privind realizarea stagiului de practică.
5. Agenda formării profesionale – model propus de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.
6. Produsele realizate pe parcursul stagiului de practică: rețete; registre completate din sala de receptură, boxa sterilă, spălătorie și depozit; registre de preparare a formelor farmaceutice magistrale; registre de recepționare a substanțelor medicamentoase; forme medicamentoase solide și lichide preparate conform rețetelor etc.

Agenda formării profesionale (*Anexa nr.2*) reprezintă un instrument de înregistrare și monitorizare a activităților realizate de către elevi la locul de desfășurare a stagiului de practică. Elevii vor consemna în Agenda formării profesionale sarcinile de lucru planificate și realizate, de asemenea vor fi descrise zilnic activitățile realizate. Activitățile înregistrate în agenda formării profesionale sunt evaluate zilnic prin notă și semnătură de către reprezentantul farmaciei cu secție de forme farmaceutice magistrale.

Calitățile profesionale, atitudinale și psihosociale demonstrate de către elevi pe parcursul *Stagiului practic de specialitate nr. II*, sunt evaluate de către specialistul din domeniul practic și specificate în Referința elevului (*Anexa nr.3*), care este semnată de conducătorul din partea unității economice și confirmată cu parafă. Referința ulterior este arhivată în dosarul personal al elevului.

Pe parcursul *Stagiului practic de specialitate nr. II – Tehnologia farmaceutică extemporală* elevii realizează *Dosarul de aplicații practice magistrale (Anexa nr.4)*, compartimentele:

- Preliminarii: importanța subiectului; relevanța conținutului dosarului de aplicații magistrale;
- Acte legislative și normative;
- Conținuturi tematice: tipul rețetei, conformitatea/coorectitudinea prescripției medicale, compatibilitatea ingredientelor, corectitudinea dozării substanțelor medicamentoase, prepararea formei medicamentoase magistrale, controlul calității formei medicamentoase preparate: proprietățile organoleptice și fizico-chimice, condiționarea formei medicamentoase,
- Concluzii și perspective.

Dosarul de aplicații practice magistrale este un instrument al asistenților farmaciști prin care pot demonstra că respectând cerințele prevăzute în documentele de normare și verificare, farmacopee, își dezvoltă competențele profesionale specifice de preparare, control al calității, condiționare, etichetare și păstrare a formelor farmaceutice, ceea ce va asigura efectul terapeutic scontat.

La finele stagiului de practică, elevul structurează și întocmește un raport despre activitatea realizată în farmacia cu secție de producere conform cerințelor propuse în model (*Anexa nr.5*). Raportul stagiului de practică se întocmește pe parcursul desfășurării stagiului de practică, iar după finalizarea perioadei stagiului de practică, se prezintă pentru control și avizare conducătorului stagiului de practică. Elaborarea raportului stagiului de practică dezvoltă capacitățile de generalizare și analiză referitor la activitățile realizate.

VII. SUGESTII DE EVALUARE A STAGIULUI DE PRACTICĂ

Sistemul educațional implică o interacțiune complexă între trei componente principale: predare, învățare și evaluare. Aceste componente trebuie să funcționeze în mod armonios pentru a asigura o învățare eficientă și dezvoltarea competențelor elevilor.

Evaluarea competențelor pornește de la definirea clară a acestora, drept capacitate de soluționare a problemelor într-un context dat. Prin urmare, pentru evaluarea abilităților specifice și a competențelor profesionale trebuie identificate cunoștințele acumulate, deprinderile formate, atitudinile și abilitățile dezvoltate.

Evaluarea stagiului de practică este esențială pentru a măsura progresul și performanța elevilor în timpul experienței lor practice. Evaluarea ar trebui să fie echitabilă și să reflecte cât mai bine posibil abilitățile, cunoștințele și comportamentele relevante pentru domeniul sau disciplina abordată.

Evaluarea stagiului de practică se realizează atât pe perioada de desfășurare a practicii, cât și la finalizarea acestei activități. Evaluarea scoate în evidență nivelul în care se formează competențele profesionale specifice, va viza aprecierea nivelului de dezvoltare la elevi a competențelor profesionale conform curriculumului stagiului de practică.

Obiectivele evaluării formării prin practică vor urmări progresul *asistentului farmacist* cu referire la abilitățile specifice și competențele profesionale privind evoluția personală în diferite activități profesionale. Procesul de evaluare este continuu, obiectiv și deschis.

Utilizând diverse metode de evaluare elevii sunt învățați să aprecieze/evalueze fenomene și procese ce țin de unitatea de curs Tehnologia farmaceutică extemporală, să aplice cunoștințele dobândite în activități practice, să propună soluții pentru diferite situații. Urmărind formarea specialistului farmacist cu studii postsecundare, care trebuie să activeze autonom, calitativ, dar și în colaborare și cooperare cu echipa multidisciplinară, în relații de parteneriat, este important ca elevii să-și dezvolte capacități de autoevaluare și evaluare reciprocă, în scopul acordării serviciilor farmaceutice de calitate populației republicii.

Evaluarea continuă a sarcinilor practice aplicative se realizează în perioada de desfășurare a Stagiului practic de specialitate nr. II de către mentorul din partea farmaciei cu secție de producere.

Evaluarea sumativă a *Stagiului practic de specialitate nr. II* se va realiza la sfârșitul stagiului practic de către profesorul metodist în baza:

- realizării Curriculumului stagiului practic și activității elevului pe parcursul stagiului practic, evaluată de mentorul din partea farmaciei cu secție de producere;
- completării și prezentării portofoliului: complexitatea portofoliului, corectitudinea completării agendei de formare profesională, elaborării raportului cu privire la realizarea stagiului de practică, respectarea disciplinei de muncă și existența aprecierii date de conducătorul practicii din partea agentului economic;
- calculării mediei simple cu sutimi fără rotundire, formată din notele curente acumulate zilnic și nota acordată pentru portofoliul stagiului de practică.

$$\text{MSP} = (\text{MNC} + \text{NAP}) : 2$$

MSP - media stagiului practic

MNC - media notelor curente

NAP - nota acordată pentru portofoliu

Cadrul didactic metodist/mentorul din cadrul farmaciei cu secție de producere își va alege setul de metode de evaluare, precum și materiale - instrumente de evaluare, formele de evaluare ce corespund conținuturilor stipulate în capitolul V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică. Aprecierea se va face în baza de criterii. Criteriile de notare contribuie la formularea

unei evaluări obiective. Astfel, în calitate de criterii de apreciere a produsului realizat de către elevi sunt recomandate:

Nr. d/o	Categorია de produs	Criterii de evaluare a produsului
1.	Agenda formării profesionale a elevului	<ul style="list-style-type: none"> ● relevanța completării agendei; ● veridicitatea conținutului expus; ● calitatea prezentării textuale; ● respectarea normelor prestabilite; ● completitudinea agendei.
2.	Produse elaborate	<ul style="list-style-type: none"> ● conformitatea cu standardele de realizare; ● precizia și acuratețea; ● calitatea ingredientelor; ● calitatea proceselor tehnologice; ● consistența și uniformitatea; ● completitudinea produsului; ● corectitudinea interpretării; ● respectarea termenilor de elaborare.
3.	Raportul stagiului de practică	<ul style="list-style-type: none"> ● corespunderea raportului stagiului de practică cerințelor stabilite; ● corectitudinea formulării conținutului; ● conținutul textual al raportului va fi expus într-un limbaj specific domeniului farmaceutic; ● completitudinea raportului; ● originalitatea; ● creativitatea.
4.	Dosarul de aplicații practice magistrale	<ul style="list-style-type: none"> ● completarea preliminarilor; ● enumerarea actelor legislative și normative; ● identificarea tipului de rețetă (5 rețete) și a conformității/ corectitudinii prescripției medicale în conformitate cu actele legislative în vigoare; ● stabilirea compatibilității ingredientelor; ● indicarea corectă a dozelor de substanțe medicamentoase după Farmacopee; ● respectarea etapelor procesului tehnologic de preparare a formelor medicamentoase magistrale; ● caracterizarea detaliată a 5 rețete; ● stabilirea corectă a controlului calității și condiționarea formei medicamentoase preparate; ● indicarea concluziilor și perspectivelor.

5.	Portofoliul stagiului de practică	<ul style="list-style-type: none"> ● respectarea nomenclatorului de acte; ● corectitudinea completării cu produsele din nomenclatorul de acte; ● relevanța; ● veridicitatea; ● completitudinea; ● calitatea prezentării textuale a produselor; ● respectarea normelor prestabilite.
----	-----------------------------------	--

Notele obținute la stagiul de practică se iau în calculul mediei academice semestriale a elevului. Creditele de studii transferabile se acordă pentru nota de promovare 5.00 și mai mult.

VIII. CERINȚE FAȚĂ DE LOCURILE DE PRACTICĂ

Activitatea unităților farmaceutice cu secții de producere este orientată atât spre producerea și prepararea, investigarea fizico-chimică, recepționarea, evidența, livrarea, aprovizionarea și asistența populației cu medicamente extemporale cât și acordarea de informații și consultanță privind medicamentele.

Modalitatea de identificare a unității economice pentru desfășurarea stagiului de practică se realizează după cum urmează:

- a. unitatea economică propusă de *Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”* pentru aprobare Ministerului Sănătății al Republicii Moldova.
- b. unitatea economică este selectată la propunerea elevului. Analiza și validarea locurilor de practică selectate de elevi se realizează de către *Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”*;
- c. unitatea farmaceutică aprobată prin Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova.

Stagiile de practică efectuate în cadrul unităților farmaceutice se organizează și se desfășoară în baza Contractului de parteneriat.

Bazele practice, unde se desfășoară instruirea practică a elevilor corespund următoarelor cerințe:

- profilul farmaciilor corespunde conținuturilor de instruire;
- mentorii - farmaciști și asistenți farmaciști, responsabili de instruirea practică a elevilor în farmacii și întreprinderi industrial-farmaceutice sunt instruiți în domeniul psihopedagogiei;
- mentorii manifestă respect și responsabilitate pentru educația profesională a viitorilor specialiști și participă activ în procesul de formare a competențelor profesionale a viitorilor asistenți farmaciști;
- farmaciile cu secții de producere manifestă un management instituțional de performanță, participativ, abordat complex și sistemic, încât personalul farmaceutic antrenează activ elevii în procesul de producere și preparare a formelor medicamentoase extemporale;
- farmaciile cu secții de producere au capacitatea necesară pentru încadrarea tuturor elevilor în activitățile specifice;
- multitudinea de servicii farmaceutice prestate de farmaciile cu secții de producere corespunde cu volumul de competențe și abilități necesare pentru antrenare în conformitate cu programul stagiului practic;

- instituțiile farmaceutice cu secții de producere asigură accesul elevilor la fondul de literatură de specialitate de care dispun, la utilajul și echipamentele corespunzătoare, în conformitate cu curriculumul stagiului de practică;

- unitățile farmaceutice cu secții de producere efectuează instructajul elevilor privind aspecte de organizare și norme de protecție/de securitate a muncii;

- instituțiile farmaceutice cu secții de producere evaluează nivelul competențelor profesionale obținute de elev, precum și comportamentul și modalitatea de integrare a acestuia în activitatea profesională.

Lista orientativă a unităților farmaceutice publice/private cu secții de producere în care se va desfășura *Stagiul practic de specialitate nr. II*:

Nr.	Denumirea unității farmaceutice
1.	Centrul Farmaceutic Universitar „Vasile Procopișin” al USMF „Nicolae Testemițanu”
2.	IMSP Institutul Mamei și Copilului
3.	IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”
4.	IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime”
5.	IMSP Spitalul Clinic Municipal pentru Copii „Valentin Ignatenco”
6.	IMSP Institutul de Medicină Urgentă
7.	SRL „Farmacia Familiei”
8.	SRL „Birivofarm”
9.	Centrul Consultativ Diagnostic al Ministerul Apărării
10.	SRL Farmacia Buiucani Nr. 465

Lista orientativă a locurilor de muncă/posturilor la care se va desfășura *Stagiul practic de specialitate nr. II*:

Nr.	Locul de muncă/postul	Cerințe față de locul de muncă/postul propus elevului
1.	Oficina	Sala de primire a rețetelor, comunicarea dintre farmacist/pacient, eliberarea medicamentelor solicitate de către pacienți.
2.	Sala de receptură	Sala de receptură asigurată cu necesarul pentru: prepararea formelor medicamentoase solicitate de către pacienți, completarea registrelor de evidență, controlul calității.
3.	Depozitul secției magistrale	Depozitul secției magistrale oferă posibilitatea de recepționare și păstrare a substanțelor medicamentoase în funcție de proprietățile fizico-chimice și terapeutice.
4.	Boxa sterilă	Prepararea formelor medicamentoase sterile în condiții aseptice: colire, unguente oftalmice, soluții concentrate și forme medicamentoase pentru copii.
5.	Spălătorie	Prelucrarea, dezinfectarea, spălarea ustensilelor și ambalajului farmaceutic pentru prepararea formelor magistrale.

IX. RESURSELE DIDACTICE RECOMANDATE ELEVILOR

Nr.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/accesată/procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	DIUG, E., TRIGUBENCO, I. Tehnologia medicamentelor în farmacie. Chișinău: Editura Universitas, 1992. 392 p.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo”	50
2.	DIUG, E., POLIȘCIUC, T., GURANDA, D., SOLONARI, R. Tehnologie farmaceutică extemporală: compendiu. Chișinău: Editura Universul, 2013. 157 p. ISBN 978-9975-47-086-5.	PDF2.tmp (usmf.md)	
3.	GURANDA, D. Tehnologia farmaceutică extemporală: Lucrări practice pentru studenții anului III. Facultatea de Farmacie, 2011. 185 p.	Tehnologia medicamentelor.pdf (usmf.md)	
4.	LUPULEASA, D., VLAIA, L. Dispersii coloidale, emulsii și suspensii farmaceutice. Timișoara: Editura Mirton, 2009. 351p. ISBN 978-973-52-0684-0.	Biblioteca USMF „Nicolae Testemițanu”	2
5.	LUPULEASA, D., VLAIA, L. Prepararea medicamentelor. Baze practice. Volumul I. Timișoara: Editura Mirton, 2009.	Biblioteca USMF „Nicolae Testemițanu”	2
6.	POPOVICI, I., LUPULEASA, D. Tehnologie farmaceutică, volumul I. Iași: Editura Polirom. 2011. ISBN 978-973-46-1932-0.	Biblioteca USMF „Nicolae Testemițanu”	1
7.	POPOVICI, I., LUPULEASA, D. Tehnologie farmaceutică, volumul II. Iași: Editura Polirom. 2008. ISBN 978-973- 681-958-2.	Biblioteca USMF „Nicolae Testemițanu”	1
8.	POPOVICI, I., LUPULEASA, D. Tehnologie farmaceutică, volumul III. Iași: Editura Polirom. 2009. ISBN 978-973- 46-1264-2.	Biblioteca USMF „Nicolae Testemițanu”	1
9.	FARMACOPEEA ROMÂNĂ. Ediția a IX-a. București: Editura Medicală. 1976.	Catedra Discipline farmaceutice CEMF „Raisa Pacalo”	2
10.	FARMACOPEEA ROMÂNĂ. Ediția a X-a. București: Editura Medicală. 2009.	Catedra Discipline farmaceutice CEMF „Raisa Pacalo”	2
11.	FARMACOPEEA EUROPEANĂ. Ediția a V-a. 2005.	Catedra Discipline farmaceutice CEMF „Raisa Pacalo”	1
12.	FARMACOPEEA EUROPEANĂ. Ediția a VI-a. 2008.	Catedra Discipline farmaceutice CEMF „Raisa Pacalo”	1
13.	FARMACOPEEA EUROPEANĂ. Ediția a VII-a. 2011.	Catedra Discipline farmaceutice CEMF „Raisa Pacalo”	1
14.	Tehnica-farmaceutică	http://ru.scribd.com/doc/119352752/	

X. ANEXE

Anexa nr.1 - Nomenclatorul de acte al stagiului practic Stagiul practic de specialitate nr. II

Anexa nr.2 - Agenda formării profesionale.

Anexa nr. 3 - Referința elevului.

Anexa nr.4 - Dosarul de aplicații practice magistrale.

Anexa nr.5 - Raportul stagiului de practică.